

KJAK

Her liggur almikið á láni

Ætlaða yvirtøkan av útlendingamálum verður kostnaðarmikil og fer at trýsta umsiting og politikarar út í óynsktar gegnistrupulleikar – og yvirtøkan hevur als einki við sjálvsavgerðarrætt at gera

Jógvan Arge

býráðslimur fyri Tjóðveldki

Íløgujáttanin hjá TK hevur seinastu trý árinum ligið millum 263 og 299 mió kr. Tá eru framfluttar íløgujáttanir tiknar við. Tær framfluttu játtanirnar hava hesi árinum ligið ímillum 108 og 167 mió kr. Sostatt hevur kommunan seinastu árinum einans framt umleið helvtina av ætlaðu íløggunum fyri árið.

Á roknskapinum skilst, at framflytingin av íløgum frá 2015 til 2016 verður ikki minni enn 155 mio krónur. Hetta er meir enn helvtin av tí, sum varð sett av til íløgur í fjør.

Grannskoðarin er ikki fegin um hesa gongd. Hann sigur, at av tí, at skattaprosentið verður ásett í mun til rakstrarætlan og íløgu og útlánsætlan kann hendan mannagongd vera óheppin.

Tí mælir grannskoðarin enn eina ferð til, at mannagongdin verður broytt soleiðis, at játtanin fyri hvørt árið sær endurspeglar, hvørjar íløgur kommunan kann væntast at fremja í árinum, sum ætlanin fevnir um.

Meirnýtsla góðkennast beinanvegin

Sambært kommunustýrisskipanini skulu tær ymsu nevndirnar ansa eftir, at brúktir verða ikki fleiri pengar, enn avsettir eru á figgjarætlanini ella eru játtaðir við serstakari viðtøku. Býráðið kann eisini veita eykajáttan við tveimum samtyktum við 14 daga millumbili.

Við hvørja eykajáttan skal vísast á, hvussu hon verður figgjað. Í farna ári hevur verið meirnýtsla á einstøkum greinum í rakstrinum, sum ikki hevur neyðuga játtan.

Vanliga mannagongdin er, at málini verða tikin til viðgerðar samstundis sum ársroknskapurin verður góðkendur.

Grannskoðanin mælir til, at

farið verður til eina mannagongd, har meirnýtslan verður góðkend í býráðnum, so skjótt sum staðfest verður, at ein játtan ikki fer at halda.

Eldraðkið pínur

Kommunan hevur havt eitt gott ár við inntøkum. Tann stóri vøksturin stavaði frá játtanini til eldraðkið, sum lá um einar 140 mió kr. Hetta vísti seg kortini ikki at vera nóg mikið til at reka økið, so vit komu har út við einum halli upp á 10 milliónir krónur.

Í hesum árinum hava vit eisini longu staðfest, at hall verður á hesum rakstri. Tí er neyðugt sum skjótast at gera sær greitt, hvussu Tórshavnar býráð á besta hátt kann reka eldraðkið forsvarliga figgjarliga og forsvarliga móttvegis teimum, sum vit skulu tæna.

Ein víðkað heimatænasta er ein leið. Men tað gerst neyvan eftir einum degi, og tí kunna vit rokna við, at útreiðslurnar til eldraðkið eina tíð verða upp á seg heldur

størri, enn tær høvdu verið, um økið hevði verið skilabetri rikið, meðan landið sat við tí.

Stórar skattainntøkur

Skattainntøkurnar í 2015 vóru størri, enn býráðið roknaði við, tá figgjarætlanin varð gjørd. Í kassan runnu ikki minni enn 72 mió kr meir enn væntað. Tað er hugaligt, men minni hugaligt er, at teir pengarnir stóðast ikki í kommunukassanum. Í fyrstu syftu varð mælt til eina játtan til ymisk øki upp á 14 mió kr og síðani eina upp á slakar 17 mió kr. Til hendan fundin hevur ein meiriluti í figgjarnevndini mælt til at býta út 38,5 mió kr aftrat í ymsar ættir.

Tað virkar febrilskt, at býráðslimir eru so altráir at brúka pengarnar, sum koma ov nógv inn, tá vit samstundis standa við tí veruleika, at heilar 154 milliónir av ætlaðum íløgum í fjør ikki eru brúktar. Er tað so umráðandi at fáa pengar til vega, so mátti verið so líkatil at umráðfest meirnýtsluna burtur av

teimum 154, sum kortini standa og gána.

Nógv á láni

Tað er gleðiligt, men lítið at undrast á, at lánsbyrðan hjá kommununi er minkað seinastu árin. Samgongan hevur ikki fingið upp í lag at seta nakað stórvegis í verk. Dømi um tað eru bæði Musikkskúlin og Skúlin á Fløtum v.m.

Samanumtikið hevur politikkurin í stóran mun verið merktur av tilvildarligum átøkum í eystur og vestur; ein ætlan í dag, ein onnur í morgin og ein triðja í ovurmorgin. Ei dáni í, at havnarfólk eru farin at leingjast eftir, at Tórshavnar býráð fær savnað seg um at taka verulig stig til frama fyri kommununa.

Her liggur almikið á láni.

Vestarabryggja aftur á beint

Ætlaða yvirtøkan av útlendingamálum verður kostnaðarmikil og fer at trýsta umsiting og politikarar út í óynsktar gegnistrupulleikar – og yvirtøkan hevur als einki við sjálvsavgerðarrætt at gera

Jógvan Arge

býráðslimur fyri Tjóðveldki

Fólk hava við undran fylgt við í teimum mongu kommunalu húsætlanunum í Havn. Eitt úrslit av hesum glymurdansi var, at vinnan á Vestarubryggju fekk nokk.

Í grundini vóru tað Tórshavnar kommuna og Tórshavnar havn, sum fingi vinnulívið at reisa seg.

Býráðssamgongan barslaði fyrst við eini ætlan um at flyta alla sína umsiting í ætlaða Sjóvinnuhúsið í gomlu Saltsøluni við býráðssali í sjálvum toppinum á siluni.

Síðani bjóðaði Tórshavnar havn Sjóvinnuhúsið til sølu ella leigu.

Smyril Line bjóðaði seg fram at leiga húsið til hotell. Í samráð við Tórshavnar kommunu varð samstundis lögð fram ein ætlan um fyri kommunalar pengar at gera Bacalao til eitt frítíðarparadís. Báðar hesar ætlanirnar gingu

vinnuni á Vestarubryggju ov nær. Hjá henni ráddi um at gera vart við seg, áðrenn allur bryggjukanturin endaði sum umsiting ella undirhald.

Bryggjukanturin er lívæðrin

Fyritøkurnar á Vestaru bryggju siga seg vilja menna økið. Tær siggja møguleikar bæði í Sjóvinnuhúsinum og gamla Bacalao, og menningin á Vestarubryggju eigur at verða tengd at sjóvinnu og tænastráti í hesum sambandi.

Fær vinnan møguleikan at fóta sær, roknar hon við, at hugskot fara at stinga seg upp.

Fyritøkurnar leggja dent á, at bryggjukanturin er teirra lívæðr. Har arbeiða eini 2-300 fólk, og arbeiðsplássini eru økt eini 50 % seinastu fimm árinum.

Í 2015 lögdu 444 skip at bryggju har móti 372 í 2013. Umsetningurin er einar 7-800 mió kr, og virksemin er

allan sólarringin.

Fyritøkurnar meta tær ymsu ætlanirnar, ið hava verið frammi í seinastuni, sum sína serligu avbjóðing, tí tær sampakka ikki við vinnuna.

Samanumtikið er teirra meting: “Vinnuvirksemi og fyrisiting/undirhald hóska ikki saman, tí virksemin er í havnaøkinum er eyðkent av gangi við arbeiði um kvøldið og náttina, órógv av ferðslu og lossing og neyðugum denti á trygd, tí stór amboð verða brúkt”.

Ætlanin við Sjóvinnuhúsinum var upprunaliga at gera tað til ein týðandi tátt í einum tænastráti til sjóvinnuna í Tórshavnar havn. Skal ikki meir fara fyri bakka, ræður nú um, at eitt virkið vinnulív meðvirkar til at fáa ætlanirnar vestan fyri aftur á beint.

Gevið fakfeløggunum tenninar aftur

Sosíalistisk Ung

Undanfarna samgonga trekti tenninar úr fakfeløggunum, tá hon longdi freistina at boða frá verkfalli úr 24 tímum upp í 48 tímar. Hetta tekur fullkomiliga megina úr sterkasta amboðnum, sum fakfeløgini eiga, tí at arbeiðsgevarin fær tíð til at fyrireika seg til verkfallið – og tá stendur arbeiðarin uttan nakra ávirkan, tá arbeiðið loksins verður niðurlagt.

Í lötuni finnast sáttmálar á arbeiðsmarknaðinum, sum ikki eru dagfjørdir í fleiri ár. Hetta líkist ongum, og tað er ein beinleiðis avleiðing av, at avleiðingarnar eru so lítlar, tá krøv um betri rættindi ikki verða møtt!

Tað einasta rætta í verandi støðu er hetta: At sitandi samgonga styttrir freistina at boða frá verkfalli, so at hon aftur er 24 tímar.

Við javnaðar- og arbeiðaravkøðu